

Italiji in po balkanskem poluotoku. Sad tega hrasta je pa nekoliko kostanjevemu podoben in ga po nekod ljudje jedo.

Črepinjek (*quercus ilex*) je drevo srednje velikosti in doseže v premeru debelost $\frac{1}{2}$ metra. Listje je vedno zeleno in zobčasto. Raste na južni strani Planin.

Šiškovec (*quercus infectoria*) je navadno le grm, in doseže le kaka dva metra visokosti. Raste v Rumeliji, na Grškem, v Mali Aziji, Sibiriji, Perziji in na Cipru. Na tem hrastu rasto najlepše šiške, katere pridejo v trgovino pod imenom alepske šiške. Šiške imajo v sebi mnogo strojila.

Razločuje se v več vrst šišek in sicer:

1.) alepske šiške, ki pridejo iz Smirne in Alepa in so zunaj zelenkastočrne, nimajo nobenih lukenj in so jako težke. Te šiške imajo v sebi največ strojila in se dajo le težko razbiti.

2.) Isterske šiške so precej slabše, gladke so in se rade razbijejo. Njih barva je svetlejša.

3.) Ogerske šiške so svetlosive, gladke in če se razbijejo, se dobi belorumenkast stržen. Vse šiške imajo v sebi šiškino kislino in neko rudeče, rumeno ali pa zeleno barvilo.

Kosmat hrast (*quercus putescens*) ima mlad na obeh straneh kosmato listje, star pa gladko in je manjši kakor naši navadni hrasti, ter raste v južni Evropi, Franciji in Angliji.

V pirenejskih gorah raste pirenejski hrast (*quercus pyrenaica*), ki zraste kacic sedem metrov visok.

Graden (*quercus robur*) je kacic 30 do 40 metrov visoko drevo, ki raste po južni Evropi in ima široke vrhove. Listje je deset centimetrov široko, ima kratke peclje. Cvete v maju in želod ima dolge peclje, les tega hrasta je dober za kurjavo in za stavbe. Grenak lub ima v sebi mnogo strojila (čreslovine), nekaj smole in voska. Ta hrast raste v severnih gozdih ter učaka visoko starost. Poganja štirinajst dnij pozneje, kakor drugi hrast.

Zimski hrast (*quercus sessiflora* Salisbury) je lepo drevo z okroglim vrhom. Raste v orjentu, Evropi in severni Aziji. Listje je klinasto in na dolgih rumenih pecljih. Take visoke starosti ne učaka, kakor drugi hrasti.

Korkovec (*quercus suber*) raste posebno v Španiji in okrog Sredozemskega morja, in preskrbuje vso Evropo s korkovino. Ljubje se vsacih deset let omaji, pa tako, da ostane ličje nepoškodovano in pride kot korkovina v trgovino. Listje je podolgasto in mlado malo kosmato.

Tudi razni ameriški hrasti imajo pomen za obrt in trgovino. Nekateri imajo dober les, drugi pa dajejo dobre razne barve, ali jih pa rabijo strojarji. Kakor v Evropi se pa tudi v Ameriki ginejo hrastovi gozdi, posebno ko hrast le počasi raste.

(Dalje sledi.)

Obrtnijske raznoterosti.

Železnica Novomesto-Brežice. Neki inženir Faber ima že več časa vladno dopuščenje, da dela načrte, kako bi se izpeljala železnica iz Novegamesta na Brežice ali prek Samobora v dosego zveze z južno železnico. Da je železnica od Novegamesta dalje proti Zagrebu potrebna, o tem je svet že davno prepričan: 1. se dolenjska železnica nikakor ne sme v Novemestu končati, ker se ta proga premalo izplača, 2. treba je še krajše zveze z Zagrebom na Ljubljano in obratno. Baš ta železniška zveza čez Novomesto bi bila pa za kacic deset milj krajša, nego je sedanja čez Zidani most. Tudi je druge zveze med tema mestoma še radi tega železi, ker je proga Zidani most-Ljubljana včasih radi elementarnih nezgod (snežni in zemeljski plazovi) za kolikor toliko časa neporabna. — Kedar se pa bode gradila železna cesta od Novegamesta po krški dolini na krško polje, išče naj se zveza z južno železnico v bližini postaje Krško-Videm, in to iz sledečih razlogov: 1. Sava je pri Krškem najožja, torej bode tu železni most dosti krajši; 2. v bližini Brežic sta dokaj strm klanec in hrib pri Četežu, kar bi železnico mnogo podražila; 3. utegne na ta način izpeljana železnica veliko manj mostov rabiti, in se vendar dotikati več ljudnatih krajev na pr. Št. Jerneja, Kostanjevice, Krškega, Vidma. Ker se namerava v Novemestu čez Krko nov železni most delati in ker bode takega v kratkem tudi v Krškem treba (sedanji leseni že precej peša), zato bi se znabiti vprašanje o tej železni progi in o novih potrebnih železnih mostih moglo skupno rešiti. To zalevo priporočamo posebno dolenjskim poslancem v kranjskem deželnem zboru.

Kmetijstvo.

Nalaganje denarja.

Tisti srečni časi so že zdavna minuli, ko so ljudje „zaklade“ kopali. Pripovedke o „zakladih“ pa niso bile čisto prazne, kajti v starih časih je marsikdo svoje prihranjene zlate in srebrne novce zakopal na skrivna mesta, da ne bi prišli v nepoklicane roke. Ti zakladi so počivali v svojem skrivališči, in za nje je večkrat vedela le tista oseba, ki jih je skrila. A osebo je pobrala smrt, ž njo vred pa tudi skrivnost o zakladu. Drugi so po raznih shrambah in kotih svojih stanovanj varovali in skrivali svoje prihranjene novce za slabe čase. Za tisto staro dobo je bilo to čisto naravno; vsaj ni bilo delnic in raznih papirjev, da bi se bili kupili za prištedeni, podedovani ali pri kupčiji in gospodarstvu pridobljeni denar; ni bilo hranilnic, da bi se v njih nalagal. Vse to je še le sad tega stoletja, ki se nagiblje svojemu koncu.

Postavodajalci in vlada so pa posebno skrb imeli za tiste novce, katere so otroci po svojih stariših podedovali. Sirote je vzela vlada že zdavna pod svoje varstvo. Zato imajo že od nekdanj sodnije poglavitno skrb, da čuvajo nad imetjem zapuščenih sirot, nedoraslih otrok. Tem ne preskrbé samo varuhov, ampak tudi gledajo, pazijo in nadzorujejo, kako varuhi gospodarijo. — Pa tudi sodnije same imajo natančne predpise, kako jim je v teh zadevah postopati, zlasti kako jim je z otroškimi (pupilarnimi)